

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindătate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Insetatele se primesc la administrație. Prețuri după tarif și învoială. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

† Prof. Tit Liviu Blaga.

Iarăși înghețatul suflu al morții a înmărmurit în slabele-i resturi pământeste pe un iafocat slujitor al culturii. Din nou nepoftita aducătoare de jale și durere a bătut la poarta unui instituții atât de greu cercate, așa de îndoliate, cum e liceul brașovean. A scăzut ou încă unul numărul celor ce pe altarul culturii neamului și-a depus toate forțele. Mica ceată a luminătorilor noștri, rărită în ultimii ani așa de nemilos, ca nici o altă falangă de luptători culturali a altor instituții similare din patrie, — a fost sorțită să mai piardă din numărul ei foarte redus pe unul din cei mai buni, din cei mai iubiți și din cei mai activi.

S'a stins profesorul *Tit Liviu Blaga*. E zguduit de tragic să vorbești de dispariția unui om tânăr abia trecut peste vârsta de 35 de ani, care n'a fost expus măcelului îngrozitor al războiului unde am pierdut altă 3 scumpe jertfe tinere, în lupta pentru apărarea țării. Lui Tit Liviu Blaga starea sanitară nu i-a permis să-și schimbe condeul dascălului harnic cu sabia temerară a viteazului, ci l'a trimis în sanatoriu, ca restabilindu-și zdruncinata-i sănătate să-și poată din nou împlini datoria de apostol al culturii, ca în cei 10 ani și mai bine de profesorat. Destinul trist a voit ca tânărul profesor să nu-și recapete nici pe lângă cea mai mare îngrijire, nici cu cea mai mare cheltuială — bunul cel mai scump al vieții — sănătatea.

A suferit îngrozitor pe urma durerii de gât, ce nu arare ori persecută pe propovăduitorii cuvântului viu, dar avea totuși speranțe să-și recâștige comoara pierdută. Era prea tânăr ca să-o poată îngropa înainte de vreme în lut. Mai avea dor și sete de a munci pe ogorul culturii naționale, căci față de instituția la care servia nu-și încheiase cariera. Neamul mai aștepta dela credinciosul său fiu ca odraslele i insetate de cunoștință să guste înca două decenii din izvoarele de apă vie ale celui ce știa să caplveze cu personalitatea sa, cu cunoștințele sale pe elevi. Avea de toți iubitul profesor *Tit Liviu Blaga* și datorii familiare din cele mai frumoase. Ca tată și soț tânăr era chemat să lupte încă și pentru creșterea și educarea celor trei co-

plăși ai săi, pe cari-i iubea cum nu se poate mai mult, dorind să le dea o educație exemplară, ca pururi să fie o dovadă vie copiilor săi suflatești, nenunțându-i ai școlii. Mai trebuia această figură plăcută și simpatică în societate, plină de umor dar serios, să-și continue firul vieții și din datorie pentru cea care și-a legat fericea viață sale de a lui, pentru soție...

Dar se vede... fost-a scris de vecinicie ca tinar să-și încheie viața-i prodigioasă, pentru ca din tinerete să-și omoare boala cel-perzecută.

Tit Liviu Blaga a văzut lumina zilei în 1881 12 Sept. în Lančrâm comitatul Sibiu. Primind o educație națională și creștinească în casa părintească care a odrăslit mai multe puteri culturale neamului, a studiat cu sîrguință — căștigându-și dragostea profesorilor și a colegilor — atât cele patru clase inferioare la gimn. din Seber, cât și cele superioare ale liceului, unde ajunsesa mai apoi însuși profesor.

Fire cugeătoare, minte disciplinată, având înclinații spre combinații și descoperiri se înscrie la universitatea din Budapesta, pe care o completează un an la cea din Berlin, — la științele matematice și fizice.

Studiile serioase, cunoștințele frumoase, caracterul său personal, i-a câștigat imediat după isprăvirea Universității — catedra de fizică și matematică la cel dintâi liceu românesc — din Braşov în anul 1905.

În cercul colegilor săi regretatul Tit Liviu Blaga a fost totdeauna stimat și apreciat, pentru conștiințozitatea cu care își făcea datoria pentru firea lui comunicativă și sinceră, pentru calitățile ce se cer totdeauna dela un om, cel-dorești prieten. De studenții profesorul Tit Liviu Blaga era iubit ca un părinte drept, care nu numai alimentează cunoștințele intelectuale ale fiilor săi suflatești, ci nobilitează și inclinațiile bune ale inimii, tinzând la sugrumarea celor rele. El era cu adevărat un păstor bun, care își punea sufletul pentru clasa sa.

Societatea noastră are în care se învârtea, era totdeauna bucură și mândră, de prezența lui, căci pe lângă pedanteria inherentă activității didactice — Tit L. Blaga aducea în ea o lumină ce adesea inunță în raze de cugețare, în fulgerări de spirit în dulceața povestirii și căldura conversației.

Pe teren didactic și literar, regretatul a fost un abil mănitor al condeului, care cu toată sănătatea-i zdruncinată nu încetă a scrie manuale de fizică și matematică, după toate cerințele pedagogiei și psihologiei moderne. Aceste manuale vor rămânea pururi dovada unui luminat profesor de liceu, care săptămânal căuta să familiarizeze și masele largi ale poporului — prin popularizarea cunoștințelor din domeniul științelor exacte:

Dar toate aceste năzuinți nobile au încetat... cu ultima-i suflare dată ieri înainte de amiază, într-un sanatoriu din capitala Țării — Budapesta...

Acum iubite colegi! ai trecut pragul fericii. Durerile Ții au încetat! Dar un crescut durerile noastre ale celor rămași. Intrii în raiul liniștii „unde nu-i durere, nici suspinare“. Te vor primi cu dragoste colegială, cei-ce mai înainte au făcut aceeași cale spre eternitate, Iubiții noștri: Dr. Alexandru Bogdan, Dionisie Nistor, Vasile Micula și Marele director Virgil Ōnișiu. În societatea lor, care Ții-a plăcut atât de mult te vei simți, cum numai simțămintele cerești se pot ferici.

Te rugăm însă. Du sus la Cer suspinarea noastră pentru cele 5 jertfe nobile, ce le-am adus în mai puțin de 2 ani de zile. Tu ca al 50-lea preot cultural care porți soliele despre altarul nostru în ceruri, du și ruga noastră ferbinte către Atotputernicul, ca să scutească liceul brașovean, de nouă jertfe!

Între noi își va fi vecinicie amintirea, iubite colegi!

Dr. C. Papuc.

Noua organizare alimentară în Germania.

În afară de modificările politice cari vor rezulta de pe urma soartei armelor pe fronturi, în afară de schimbarea socială și sufletească a popoarelor cari fără îndoială se vor produce după acest războiu, asistăm la o radicală transformare a condițiilor de viață ale popoarelor, ale cărei consecințe sunt incalculabile.

Din lupta disperată cu spec-

trul foamei pe care a dat-o Germania în primul și al doilea an de războiu, a eșit un întreg sistem de raționalizare a traiului, care prin temeinicia bazelor sale economice a stărnit în locul ironiei dela început, o profundă admirație chiar la dușmanii Germaniei, cari sunt siliți acum să-l imite deși cu oarecare sfială și jenă.

Cu toată energia și patriotis-mul guvernanților și a poporului german, trebuie remarcat, că măsurile luate de Germani pentru îndestularea nevoilor alimentare și de nutreț n'au dat toate rezultate bune. O cauză importantă rezidă în faptul, că o mare parte a operațiunii de aprovizionare a fost preluată direct de Stat și deci răpita claselor respective de comercianți. S'a dovedit pe deplin că birocrația Statului — și se știe că birocrația germană este foarte bine organizată și foarte conștiințioasă — nu este în stare să corespundă unor nevoi atât de complexe și variate ca aceea a aprovizionării publice.

De aceea Statul german procedează acum la reintegrarea diferitelor bresle de comercianți cari au fost eliminați din funcțiunea lor socială normală, o măsură care cu siguranță va trebui să se producă și în alte părți.

În timpul acestor doi ani de războiu, Germania a trecut printr'un stadiu de frământări și măsuri de tranziție, stadiu inerent ori cărei evoluții rapide spre o nouă organizație. Măsurile ce se luau până acum aveau un caracter singular menit să satisfacă nevoile momentului.

Diferitele organizații lucrau în mod separat și nu aveau nici experiența necesară, nici putința de a îmbrățișa toate eventualitățile unui întreg an economic. S'au iscat din această cauză multe frecări și s'au făcut multe greșeli cari au avut consecințe foarte neplăcute. Spre a nu cita de cât un exemplu, menționăm chestia tăcerii vitelor mari.

Deși din cauza slabei recolte din 1915, hrănirea vitelor era foarte a-nevoioasă, totuși s'a putut observa că s-au tăiat vite mai multe de cât ar fi cerut consumul țării. În urmă abia s'a descoperit că fabricanții de conserve au fabricat și înmagazinat stocuri enorme, cari nu erau puse în consum. —

Pentru a evita pe viitor aceste lacune, Statul german a luat hotărârea de a elabora un complex plan de aprovizionare alimentară pentru întregul an 1916/1917. Ori ce repartiție în consum se va face pe baza nevoilor întregului an și ținându-se în același timp socoteală de creșterea diferitelor specii de animale.

Diferitele organizații de aprovizionare, vor avea o conducere comună de așa natură, ca din conlucrare lor să rezulte o cât mai complectă armonie a operei lor.

Din cele expuse se vede, că în în locul epuizării pe care Puterile Înțelegerii o așteptau pentru Germania cu prelungirea războiului, asistăm la o fortificare economică pe noi baze și unică în istorie.

Perspectivile pentru Germania sunt cu atât mai optimiste, cu cât se anunță o recoltă îmbelsugată și cu cât anul acesta au putut fi cultivate la timp teritoriile ocupate în Galiția de Ruși până în Mai 1915, precum și ținuturile cucerite în Polonia, Lituania, Kurlanda și Wolhinia. S-I.

Situația în Italia.

Un ordin de zi al regelui Italiei.

Din Roma se comunică:

În ziua aniversării declarațiunii de războiu, regele a dat un ordin de zi, în care mulțumește soldaților pentru ținuta lor în războiu, care le-a asigurat sute de victorii. Patria cere însă noul sacrificiu și jertfe. Nu mă îndolesc, că ve-ți da noul probe de vitejie și putere sufletească. Mă rog lui Dumnezeu ca și în luptele viitoare să vă însoțească cei mai mare noroc precum voi însoțește mulțimea mea nelăstreruptă.

Evacuarea unor orașe italiene.

„Hamoversche Kurier“ anunță din Zürich: După informațiile ziarelor, primite dela granița italiană, vor fi evacuate de autoritățile civile și orașele Bassano și Cittadela spre nord-est de Vicenza.

Autoritățile din Bassano s'au mutat la Padua, cele din Cittadela la Treviso.

În Veneția a început o refugiere generală a familiilor cu stare, putinele trenuri se circulau între Veneția și Ferrara ar fi fost ticsite încă cu zile înainte de refugații d'n Veneția.

La răscurci...

II.
Poveste-i azi — și nici măcar nu-i tristă.
Căci totul s'a sfârșit pe nesimțite.
Nici urmă din ce-a fost nu mai există.
— Vlahuță.

— Cine a fost, dama cu care ai dat mâna? — întrebă cicalați ofițeri pe Emil, după ce se su în tren.
— O veche cunoștință. — răspunse Emil, suciad o țigară.

La câte-va minute după trenul Luciei, porni și trenul lui, un tren militar, în direcție opusă, către câmpul de luptă... Toți ofițerii râdeau, atât cei mai tineri, cât și cei mai în vârstă. Zimbea și Emil, dar se cunoștea că i zîmbet forțat.

— Nu-i bibe de Emil — zise unul dintre ei. — Ei, Emil, dama cea cu haine negre te-a pus pe gânduri!

Emil zimbea mai departe și își mai sucise o țigară. Dar colegii nu-l lăsară la pace. Îl năcăjiră mereu și-l eugară să-le spună ceva despre dama cu hainele negre.

Emil își fumă în liniște țigara, își puse chipul pe poliță și apoi zise răzând:

— Ce copii sunteți! Apoi... dacă vreți... iată vă spun... femeia aceea a avut un mare rol în viața mea. Am cunoscut-o pe ea și dela ea am învățat: ce plăteac femeile!

— Ah, Emil e un dușman al femeilor... zise iar un ofițer. — Să-ți ascultăm, că desigur ne va spune ceva interesant!

— Vă spun dar o poveste — începu Emil — că — copiii le plac poveștile, așa se vede:

»Eram student în litere la universitatea din Capitală, sunt cinci ani de atunci. Isprăvissei anul al doilea încă prin lunie, dar a trebuit să rămân până la sfârșitul lunii, căci eram corepetitor la copii unui deputat. Și pe la începutul lui Iulie am plecat către Ardeal. Era într-o zi călduroasă. Nu mai aveam mult până acasă, vro-o șase-șapte stațiuni și legisem în coridorul trenului, să mă răcoresc. La gara cea mai apropiată se su o domășoară în vagonul nostru și rămase și ea la o ferreastră în coridor, se vedea că n'are să călătorească departe. Eu o priveam pe furiș și vedeam că e o fată foarte

frumoasă, și... par-că de pe ochi o cunoșteam că e româncă. Nu peste mult a venit călăuzul — și atunci își ridică capul și se uită cu ochii speriați în toate părțile. Își uitase portofelul acasă și în câte-va clipe văzui și lacrimi curgând din ochii ei frumoși. I-am oferit serviciile și am scos-o din încurcătură. Ce prilej nimerit de zăi face cunoștință! O chama Lucia și era fata preotului din satul unde se suise pe tren. Ei, ce să vă mai spun? De aci încolo n'a fost Duminecă să n'o cercetez acasă la părinți, cât a ținut vara. Și mi-a căzut drag, cât nici nu vă pot spune, că dragostea mea n'o poate spune limbă omenească. De dragul ei trăiam și de dragul ei aș fi fost capabil să fac ori-ce, chiar și crime. Și după-amieziile cari le-am petrecut împreună au fost cele mai fericele clipe ale vieții mele. Ne plimbam prin grădini și ne șoptiam goapte dulci și ne juram că niciodată n'o să se stingă iubirea noastră. Adeseori mă petrecea cu tată-sau la gară și mergeam pe un drum de țară, tot între copaci înfrunziți. Câte-odată tată-sau rămânea înapoi — se întâlnia cu vre-un om și avea să-ispună ceva — și atunci noi mergeam veselii înainte și ascultam cîripiul paserilor din copaci.

— Știi ce cântă paserile? zise odată Lucia. — Un cântec de iubire, cântecul... iubirii noastre!

Și de atunci ascultam mai cu drag și cîripiul paserilor. Dar vara a trecut și eu m'am dus iar în Capitală, să-mi continui studiile. În tot restul vieții mele n'am scris atâtea scrisori, câte am scris în cele trei luni și jumătate, câte au fost până la Crăciun. În toată ziua primeam câte-o scrisoare dela ea și eu — îi scriam câte-odată și două, că de multe-ori mi-se părea că nu mi-am descărcat inima îndesjuns. În vacanțele Crăciunului o cercetam în toată ziua, zile ferice și neultate! Am fost la o petrecere și am jucat toată noaptea numai cu ea și o stringeam la pieptul meu în toată jocului și doriam să nu se mai sfârșască în vici petrecerea. Nu știu, răci-tu-m'am la petrecere, orice a fost? — destul că la o săptămână după ce am ajuns în Capitală am căzut la pat, în apărderie de plămâni. Ce a fost de mine două săptămâni... nu știu. Că abia după două săptămâni îmi venisem în fire. Un student dela medicina, prieten de cruce, era la patul meu și — zadarnic îl cerasem să-mi dea posta, el a zis că mai am încă lipsă de liniște, ca să nu mi-se facă mai rău. Mi-am adus aminte de Lucia și am adormit

cu gândul la ea și am visat un vis dulce, tot cu ea. Când m'am trezit din nou nu mai era nimeni în casă... pre-tentul mă lăsase să mă odihnesc în pace. Îmi rotlim privirile prin chille și lângă masă am văzut o scrisoare, aruncată la pământ. M'am ridicat și am făcut sforțări supraomenești de m'am tras până la masă. Am ridicat scrisoarea, era dela Lucia — m'am așezat pe scaunul de lângă masă și am desfăcut-o. Și nu-mi credeam ochilor. Lucia mea... cerea să-i dau declarație formală, că n'o s'o părăsesc niciodată și că după-ce vou isprăvi o studiile o vou lua în căsătorie...

— Ah, eu sunt pasărea din gard, — mi-am zis — și pe acolo este o pasăre în mână!

Și am plâns atunci, ca un cop il Pe masă era hârtie și unelte de scris. Am rupt o bucată și am scris Luciei că eu nu-i poruncesc ei și că... să mă cheme și pe mine la ospăț; am băgat-o într-o copertă și am adresat-o. Apoi m'am tras la sobă și am aruncat epistola dela Lucia în foc, am apăsat bumbul dela sonerie și m'am așezat iar în pat. A venit servitorul și i-am dat scrisoarea s'o pună la postă.

— Lucia mea — a fost și ea — ca ori care altă! Peste vro-o cinci săp-

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 25 Mai.

Pe câmpul de operațiuni dela vest.

Aeroplane germane au atacat pe litoralul Flandriei torpiloarele și vasele de pază engleze. La vest dela *Mas* dușmanul a îndreptat trei atacuri contra satului *Cumieres*, pe care i-l-am luat; toate trei atacurile au eșuat. La ost dela rân regimetele noastre folosindu-se de succesele lor de alățieri, au pătruns mai departe înainte și la sud-vest și sud dela *Douaumont* au ocupat tranșeele dușmane. Cariera de piatră situată la sud dela măriștea *Haudromont* e din nou a noastră. În *pădurea Caillette* dușmanul a atacat înzadar, ziua întreagă, pozițiile noastre. Francezii, pe lângă pierderi foarte mari și sângeroase, au mai pierdut 850 oameni în prizonieri. Afară de aceasta am mai capturat 14 mitralieze.

Lângă *St. Souplet* și de-asupra dela *Herbebois* am împușcat în luptă aeriană câte un biplan dușman.

La ost și sud-ost.

Nu s'a întâmplat nimic mai important.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Aviatori dușmani au bombardat fără succes *Geshe* și *Gergel*.

Solia de pace alui Wilson.

Președintele Statelor Unite pune în vedere mijlocirea păcii.

Firul telegrafic ne aduce amănunte despre vorbirea, semnată în nrul nostru de ieri, pe care președintele Statelor Unite a rostit-o în fața unei adunări de o sută mii oameni în orașul *Charlotte* (Carolina-nordică) din prilejul aniversării a 141-a a semnării proclamației de independență a acestui stat.

În acest discurs, a cărui importanță este incontestabilă, Wilson a spus între altele:

Pentru Statele Unite a sosit timpul să-și ofere serviciile pentru aducerea păcii între țările beligerante al Europei.

Europa s'a încălțit în războiu, precum noi ținem la pace, ca să vadă ce se poate alege din aceste elemente, când ajung întreolaltă în contact ferbinte. Ceea-ce vedem întâmplându-se pe partea cealaltă, este un uriaș proces, prin care lupta elementelor poate fi transformată, după voia lui Dumnezeu, într-o atare și conlucrare a elementelor. Căci e o apariție interesantă, că operațiunile războinice au ajuns la un punct mort. Elementele ferbinte, cari stau între-

tămâni apoi, când m'am însăntoșat pe deplin — am citit în gazete că Lucia s'a căsătorit cu un fruntaș avocat din orașul vecin.

De atunci nu m'am mai bătut capul cu ea și nici cu altă femeie. Mi-am pierdut ori-ce credință în femei. Acum o jumătate de an l-am murit bărbatul pe câmpul de luptă, atâtea! tot ce am mai auzit de soartea ei...

Emil își mai aprinde o țigară mlobosiv un fum și apoi continuă:

— Să știți voi, cât aș fi dat să nu mă întâlnesc cu ea! Ne-am întâlnit fără de veste și n'am putut s'o ocolesc. Ea s'a dus la părinți, să-și aducă fetița acasă și am văzut că n'ei ei eu l cade bine întâlnirea. Dar... ce-om face? Câte odată trebuie să ne aducem aminte și de poveștile vechi... de mult uitate...

Între oșterii scum se începu o discuție vie, câțiva foarte puțin, erau de partea lui Emil, iar cel mai mulți de partea Luciei. Abia când ajunseră la o gară unde se vindeau z'are proaspete — se încheie discuția și începură toți a citi știrile cele mai noi. Avea și Emil un ziar în mână dar... nime n'ar fi știut spune: citește ori nu?

Septimiu Popa.

olaltă în contact, nu fac progrese mari unul contra celuilalt.

Când nu puteți birui, trebuie să vă sfătuiți. Aici în America am încercat să dam o pildă, cum poate fi armonizată lumea întreagă pe baza libertății, a cooperării și păcii. Prin această mare experiență, pe care am făcut-o, America a ajuns un fel de model profetic pentru neamul omenesc.

Ce voiți să faceți cu puterea voastră? Voiți s'o transformați în forță sau în pace pentru salvarea societății?

Wilson a încheiat:

Cu drag a-și îmbrățișa ideea, care să-și găsească expresia în mințile noastre, ca să restabilim aceeași înțelegere, conciliantă și judecată dreaptă între națiunile lumii și astfel să le reamintim cuvintele sfintei scripturi:

După violențe, cutremure și foc, sosește glasul lin și bland al iubirii de oameni.

„Pester Lloyd” comentând discursul lui Wilson scrie la loc de frunte:

Svonurile despre mijlocirea păcii din partea Americii, ce străbăteau presa mondială, s'au înfăptuit.

Președintele Wilson a declarat înaintea unei adunări de o sută de mii de oameni cu o francheță incontestabilă, că pentru America a sosit timpul, să-și ofere serviciile pentru mijlocirea păcii între beligeranți.

Deel Statele Unite și-au înțeles misiunea, că-și ele singure, ca unica mare putere rămasă neutră în acest conflict, sunt în stare să o îndeplinească. Mult importantele declarațiuni a preșidentului Wilson au premers expunerile lui Sir Grey și ale Cancelarului Bethmann. În amândouă principial a eșit la iveală înclinarea spre pace. Adevărat, că pacea cum o vrea Grey este o fantezie, ce nu concordează cu situația reală a războiului. Bethmann a declarat însă, că dacă adversarii apreciază situația de războiu așa cum o indică ori ce hartă a luptelor, atunci s'ar face posibilă o delibereare practică asupra problemelor de războiu și pace...

Cuvintele Cancelarului au o rezonanță în lumea întreagă, ele vor să zică:

Cei, ce nu vor să admită realitatea se fac vinovați de continuarea marelui european.

„Pester Lloyd” încheie astfel:

„Înțat'va lui Wilson are însemnătatea unei schimbări incommensurabile a perspectivei...”

Discursul lui Wilson și curcile vienez.

Din Viena se comunică:

Aici în cercurile politice declarațiile lui Wilson asupra oportunității intervenției americane în favorul păcii au stârnit foarte fresc cel mai mare interes. Cu privire la atitudine ce vor lua puterile centrale față de ideea păcii să crede pozitiv, că ele vor accepta ori ce ofertă a unei mijlociri a păcii, dacă prin aceasta speranțele lor juste se vor promova prin încheierea unei păci, în astfel de condiții, cari să cuprindă garanții durabile pentru existența lor.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 25 Mai.

În nordul monarhiei.

Detășamentele noastre de incursiune din *Wolhynia* au lovit pe dușman în mai multe locuri cu succes. Situația în general e neschimbată.

La granițele italiene.

Activitatea războinică a fost mai vie decât în zilele anterioare în sectorul *Doberdo*, la *Flitsch* și *Plochen*. Încercările repetite de atac ale dușmanului la *Peubelstein*, le-am respins. La nord dela *valea Sugana* trupele noastre au ocupat *Cima Cista* și în unele locuri au trecut peste pârâul *Maso* și au pătruns în *Strigen* (*Strigno*). Trupa care la sud dela vale a înaintat peste muntele *Kempel*, după ce a învins toate greutățile mari ale terenului și după ce a zdrobit pe deplin rezistența dușmanului, s-a întins spre est și sud.

Corno die Campoverde e în stăpânirea trupelor noastre. Diviziunile italiene cari au trecut la contra-atac, le-am respins imediat. În *valea Brand* (*Vallarsa*) trupele noastre au luat în posesiune *Chiesa*. Dela începutul atacului prada noastră de până acum a crescut ulterior încă cu 10 tunuri.

O escadră a noastră de hidroplane a aruncat bombe asupra gării dela *Latisana* și asupra stabilimentelor militare de acolo.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Pe acest front nu s-a petrecut nici un eveniment mai important.

General de divizie *Höfer*, locuitorul șefului de stat major.

Din România.

Pregătiri și spionaj rusesc. — *Ententiștii români contra unei convenții cu Turcia și Bulgaria.*

Unele ziare din Iași se ocupă cu pregătirile Rusiei în *Basarabia*, care sunt îndreptate contra României. Pe lângă concentrări de trupe rusești dealungul Prutului dela *Lipcani* până la *Ren*, Rușii se folosesc și de un mare aparat militar de spionaj, care funcționează în România. Din împrejurimile Iașului și Galațiului au fost expulzați câțiva spioni ruși. Poliția a prins pe un spion, asupra cărui s'a găsit un însemnat material de spionaj.

B'roul ung. de corespondență publică o telegramă din București în care se spune, că după o lungă pauză federația unionistă a transmis ziarelor un comunicat, în care pune în vedere lupta cu toate mijloacele în contra încheierii unor convențiuni comerciale cu Bulgaria și Turcia.

Parada de 10 Mai.

Pe o vreme frumoasă cu soare a avut loc anul acesta în piața Victoriei parada marelui sărbări naționale, a aniversării de 50 de ani a întemeierii Dinastiei române.

La orele 11 jum. a început defilarea trupelor în fața M. S. Regelui într-o ordine admirabilă care a stârnit admirația poporului adunat prin străde și prin tribune. Aspectul trupelor era mai puțin strălucitor prin înlocuirea uniformelor variate din trecut cu acele de o singură culoare — de campanie — pentru toate.

Defilarea corpului de aviație, a noilor mitraliere, a campaniei sanitare, a obuzierelor pe lângă celelalte trupe numeroase, a dat publicului impresia unei completări serioase a armamentelor în vederea pregătirilor oricărei împrejurări.

M. S. Regele, având alături pe principii Carol și Nicolae, avea înfățișarea mulțumită a celui care știe că se poate bizui cu încredere în armata ce va conduce.

Știri economice.

Ziarul *„Minerva”* e informat, că guvernul rus a oprit exportul de sodă, ulei și salpetru pentru România.

— *„Libertatea”* e informată, că convenția comercială cu Austro-Ungaria nu se referă numai la tranzitul de mărfuri din Germania ei și la furnizarea de mărfuri austro-ungare și române.

— *„Steagul”* critică măsurile economice ale guvernului și cu deosebire dispoziția, prin care se fixează prețuri maxime pentru consumul intern și prețuri minime pentru export. Această contrazicere înseamnă o taxă impusă de stat economiilor cari livrează articole pentru consumul intern, care nu e de loc justificată.

— *„Dimineața”* aduce știrea, că comisia de export a decis să livreze pentru export întreaga recoltă veche a orzului.

— *„Minerva”* comunică, că ministrul de interne a ordonat rechițițiunea vitelor de tăiat, pentru a aprovizionarea orașele, car duc lipsă de carne.

Criză de cabinet în Grecia.

Din Atena se comunică ziarului *„Echo de Paris”*:

Ziare grecești confirmă știrea, că primministrul *Skuludis* a prezentat Vineri regelui dimisia cabinetului. Cabinetul va rezolvi numai agendele curente. Formarea noului cabinet se va comunica la sfârșitul acestei săptămâni.

Sir Grey despre pace.

Răspunzând vorbirilor unor deputați englezi în camera comunelor Sir Grey a spus între altele:

Cauza continuării războiului este împrejurarea, că guvernul german a firmă tot din nou că a câștigat războiul sau că-l va câștiga săptămâna viitoare și că aliații au fost bătuti.

Fapt este însă că aliații n-au fost bătuti și că nici nu vor fi bătuti.

Primul pas spre pace s'ar face, când guvernul german va începe să recunoască acest fapt. Dacă unul dintre aliați posedă în aceste momente un drept deosebit de a vorbi despre pace, acesta e guvernul Franței, asupra cărui se îndreaptă de câteva săptămâni furia concentrată a atacurilor germane. Vitejia armatei franceze în decursul lungii lupte dela Verdun a salvat Franța și și pe aliații ei.

Însemnă dare aceasta pentru noi momentul, de-a face alta decât de-a ne restrânge la expresia hotărârei pentru a oferi acestui aliat cel mai deplin ajutor, care stă în mâinile noastre? Dacă în acest moment are cineva dreptul, de-a vorbi de pace, este guvernul francez. Prim-ministrul Franței a declarat însă că a încheia o pace, care n-are caracterul durabilității, ar însemna o crimă în contra viitoarelor generații.

Împărtășind aceste sentimente cred că datorința diplomației este în momentele actuale de-a susține solidaritatea aliaților față de dușman, precum ea e și susținută, și de-a sprîjni în cea mai deplină măsură pregătirile militare și maritime necesare, cari se vor îndeplini împreună de aliați pentru a duce războiul la punctul, care încă nu e ajuns, în care însă perspectiva într-o pace sigură și durabilă ar putea deveni realitate.

Evenimente pe mare.

În ziua de 24 Mai după amiază o escadră a noastră de hidroplane a aruncat, cu un bun succes care a fost observat, numeroase bombe în *Bari*, bombardând gara, edificiul poștei, casarmele, bastionul. S-a putut observa bine, că bombardarea a turburat mult veselia sărbătorească a orașului bogat pavoazat. Focul de apărare al bateriilor a rămas absolut fără efect. Toate hidroplanele s'au relintors neatinse.

Comandantul flotei.

ȘTIRI.

— 26 Mai n. 1916

Împrumuturile de războiu semnate la „Victoria” din Arad.

Rezultatul împrumutului de răboiu al 4-lea la institutul nostru financiar din Arad, *Victoria* — după cum ni se scrie — este de 951.950 coroane. Suma semnată la cele patru împrumuturi de războiu (la primul: 871,900, la al doilea: 750,000, la al treilea: 1,168 250 cor.) se ridică deci la 3 milioane 742,100 coroane.

Acesta este un viu document de simț de jertfire al băncii românești pentru necesitățile statului...

La băncile din Sibiu s'au semnat pentru al 4-lea împrumut de războiu peste 27 milioane coroane, mai mult ca la orice împrumut anterior. Pentru primul împrumut s'au semnat 11,440 800 cor. pentru al 2-lea 9.758 350, și pentru al treilea 24.129 450 cor.

Dar pios D-na Elena A. Mureșianu a dăruit în loc de cunună peritoare pe sticlul neuitatului său unchiu *George I. Nica* 30 cor. la masa studenților *„Virgil Călugăreanu”*, 40 cor. pentru Orfelina *„Ununii femeilor române”* și 30 cor. la fondul z'ariștilor.

Serbarea școlară pentru apărarea pasărilor și pomilor, s'arajată azi înaintea de amiază la *„Pietriș”* de către școlile noastre centrale primare, a succes peste așteptări. Timpul a fost cum nu se poate mai frumos. Raport mai detaliat urmează.

Un oaspe. — P.

Analele fundației ziaristilor. Au apărut în broșură: *Analele fundației pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria*. IV, anul 1915. Sibiu, tiparul tipografiei arhidiocesane, 1916. Conține: literile funcționale ale Intemeietorului fundației, Dr. I an Mihai, mare proprietar la *Vinerea*, darea de seamă, pe care am publicat-o în ziarul nostru, și încheierea conturilor pe anul 1915. Fundațiunea s'a urcă la 102.252 coroane și 92 fleri.

Min'strul de comerț a numit comisar la exmensele de maturitate la școala comercială superioară română greco-orientală pe președintele camerei comerciale și industriale, consilierul reg. *Wilhelm Paul*.

Necrolog. *George Mohar*, fost culegător tipograf, întâi la *„Tribuna”* veche din Sibiu, apoi în tipografia arhidiecezană, și fost pe vremuri și redactor responsabil al *„Tribunei”*, pentru care a fost internat pe vreme mai lungă, a adormit în Domnul, după grele și lungi suferințe, Marți în 23 Mai n. și a fost înmormântat ieri Jol, la orele 3 d. a. în cimitirul bisericii gr. ort. române din Sibiu, suburbiul *Jo-ești*. Fle-! țărina ușoară și memoria binecuvântată!

La masa studenților *„V. Onițiu”* au mai contribuit: *„Zăgăneanu”*, institut de credit și economii în Zlatina, ajutor 20 k.

Primească generoșii donatori sincere mulțămite. *Diracțiunea mesel studenților*.

Di Dr Vereanu, din București, a dăruit internatului școlilor noastre medii una sută marel. Îi mulțumim din tot sufletul nostru. *I. Petrovici prof.*

Distincțiuni din bronz. Ministrul Monarhiei a lătere a ordonat, ca toate distincțiunile cari până aci erau din aur să se eșecutate pe viitor din bronz. Astfel ordinul *Leopoldin*, Coroana de fier, ordinul *Francisc Iosif* precum și crucea de aur pentru merite se vor face din bronz, împregnându-se pe ele o steluță, iar pe etui va fi imprimat cuvântul *„Bronze”*.

Omn'a-K'no. Program pentru Sâmbătă și Duminică în 27 și 28 Maiu 1916. Știri din războiu. (După natură) *Bucătăreasa perfectă*. (Comedie în 3 acte) Un bai negru. (Dramă artistică în 4 acte) *Teddy ca samsar* (Comedie în 1 act)

Apollo-Bio. Program pentru Sâmbătă și Duminică: Ce dispune D-zău; mare dramă Nordisk în 3 acte; Săptămăna Ek; (Actualități); Pseudo-guvernanța (Tablou din viață în 2 acte) Copilul ei (Comedie în 3 acte); Omururile în masă din *Cinkota* (film original).

Mult întristații: *Carolina Făgăraș*, *Leontina Ceaușescu* surori, *Teodor Nica* văr, *Elena A. Mureșianu*, *Veturia Seicărescu*, *Elena Beldceanu*, profesor *Dimitru Muntean-Rimnic*, *Adela Miculescu*, *Didina maior Antonescu*, *capitanul Gogu Ceaușescu*, *Mărioara căpitan Ionășiu*, nepoți și nepoate precum și numeroși strănepoți anunță cu nemărginită durere pierderea prea iubitului lor frate și unchiu

George I. Nica comersant

În etate de 88 ani decedat în urma unui trist accident Miercuri spre Joi noaptea în spitalul civil din Ioc.

Transportarea rămășițelor pământesti din spitalul civil din Ioc în casa rece din cimitirul capelei gr. or. române din *Groaveri* va avea loc astăzi, Vineri la orele 5 p. m. iar înmormântarea mâne, Sâmbătă, la orele 4 p. m. în același cimitir.

Odihnească în pace!

Brașov în 13/26 Maiu 1916.

Freștătar:

Tip. A. Mureșianu: Branisov & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Lăcaș

Avis.

O moșie de 10 jug. cat. se vinde din mână liberă. Doritorii să se adreseze la *Romul Dobrin învâțător în Sătmeg u. p. Alsajára.* 1—4